05.09.2016 г. / 21:48:43

Вяра

06.09 по еретическия, †24 август по православния календар - Св. свещеномъченик Евтих. Св. мъченик Татион. Св. мъченица Сира. Св. преподобни Георги Лимниот Изповедник

Страдание на света мъченица Сира († 558 г.)

При персийския цар Хозрой Старши* през двадесет и осмата година от царуването му, в Персия се явила, като някакъв най-чист бисер в морето, светата девица Сира, която просияла с красотата на християнската вяра и се прославила с великите си страдалчески подвизи заради Христовото име.

** Хорзой (или Хорсов) на персийски означава цар. Хозрой Старши, т.е. Хозрой I Ануширван, е царствал от 531 г. до 579 г.*

Света Сира се родила в град Керх-Селевкия и произлизала от нечестив род. Баща ѝ бил идолски жрец и много уважаван от езичниците маг; той дълго време бил съдия и началник на сонма на персийските влъхви и жреци; добре познавал учението на най-древния архимаг Зороастър** първия

познавач на астрологията в Персия. Бащата на светата девица Сира, много ненавиждал християните и много се опасявал от това, да не би неговата дъщеря да узнае за християнството и да се запознае с християнски девици. Защото тогава в Персия имало твърде много християни (както и по цяла Азия въобще, които обаче били под властта на агаряните), въпреки че много ги притеснявали и ги преследвали. Поради тази причина (желаейки да предпази Сира от християнско влияние), след смъртта на майка ѝ, баща я изпратил в един друг град, наречен Фарс, в който силно било разпространено магьосничеството, при една сродница на жена си, също магьосница, за да я възпитава в нечестивите езически обичаи.

**Зороастър е бил персийски магьосник, който е живял 1000 години преди Христа. Той е основал религиозно езическо окултно учение, построено на дуалистичен принцип.*

Когато момичето започнало съзнателния си живот, то било обучено на магьосничество и посветено на мерзко идолско служение: било му поверено да принася на бесовете някакви тайни жертви, наричани от езичниците “Иаст” и считани от тях за чисти жертвоприношения.

Казваме всичко това за света девица Сира, за да бъде известно в какво бесовско помрачение и прелъстяване се намирала и от каква голяма тъмнина тя преминала към светлината на познанието на истинската вяра, избягвайки дяволските мрежи.

Когато Сира навършила пълнолетие и изучила из основи цялото маьосническо изкуство, тъй като вече служела на мерзките персийски богове в сана на жрица, пътят на спасението се устроил така.

По Божий Промисъл и по Божия воля тя се запознала с едни бедни християнски жени и от тях чула за първи път за Христа

Господа, истинския Бог; после тя започнала по-подробно да ги разпитва за християнската вяра, за догматите и за цялото хрстиянско учение, а също и за живота на християните, претеглила в ума си това, което чула от тях, като сравнила християнската вяра с персийската и намерила огромна разлика между едната и другата. И тя започнала да счита за лъжовно и мерзко всичко това, което се отнасяло до персийската вяра, а всичко, касаещо християнската вяра - за праведно и чисто; тогава в нея се оформило твърдото намерение да остави персийското нечестие и да се присъедини към християните. Желаейки да се запознае още по-основно с християнското благочестие, тя започнала тайно да посещава християнските храмове, там слушала четенето, църковното пение и поученията от Божието слово, и внимателно се вглеждала в благочинното и благоговейно извършване на църковните служби. Малко по малко, тя много обикнала християнската вяра и харесал начинът на живот на християните. Тогава тя започнала внимателно да им подражава с пост и умъртвяване на тялото си. Тя била вече на осемнадесет години и повече от всичко се опасявала от това, да не би да я омъжат и да обременят ума с житейски грижи. Затова тя не се показвала пред очите на хората (езичниците), не се запознавала с известни и богати персийски девойки и жени, а ги избягвала, странейки от разговори и дружба с тях; но често ходела при християнските девици и жени и беседвала с тях за раждането на Христос от Пречистата Дева, за всички Негови чудеса, за Неговите доброволни страдания и смърт, за Неговото възкресение и възнесение с плът на небесата, за бъдещия Страшен съд, за въздаянието на праведниците и за мъките на грешниците. Тя вярвала на всичко, което чувала от християнските девици, без да се съмнява, запечатвайки казаното от тях в сърцето си, умилявайки душата си и разпалвайки се все повече и повече от любов към Господа. Тя се затваряла в стаята си, четяла християнски книги,

привиквала към молитва и псалмопение и в покаяние се молела на Единия истински християнски Бог. Тя се подвизавала така дълго време, пазейки в тайна християнската си вяра. Защото се бояла от баща си и от другите магове, а освен това мислела, че за спасението е достатъчно и тайно да се вярва в Христа; още не била разбрала апостолските слова: “със сърце се вярва за оправдававане, а с уста се изповядва за спасение”.

След известно време Сира се разболяла от някаква болест; но не потърсила излекуване в магиите, какъвто обичай имали нечестивците, а се обърнала със сърцето си към Господа. Страдайки телесно, тя дошла в християнския храм и започнала да умолява презвитера да даде поне малко църковен прах, надявайки се да получи изцерение от този прах. Но презвитерът я отхвърлил като нечестива, казвайки:

- Какво общение може да има между теб, невярващата, и вярващите? Кое е общото между теб, идолослужителката, и християнския храм?

Тя не се огорчила от това, познавайки сама своето недостойнство, а замълчала и се докоснала с вяра до одеждата на иерея, както някога кръвтоточивата жена се допряла до дрехата Христова и на часа получила изцерение от недъга си; после се върнала здрава у дома си, така че всички се удивявали на бързото оздравяване.

След това светата девица Сира помислила в себе си така: ако силата на Христовите служители е такава, то колко ли по-силен е Самият Христос; и горещо пожелала да опознае по-съвършено християнската вяра, обмисляйки по какъв начин да се сподоби със свето кръщение.

Дяволът, завиждащ на всичко добро, като забелязал наченките на светата вяра в блажената девица Сира, намислил

да попречи; за тази цел той се явил през нощта в гневен вид и започнал да я изобличава за това, че тя, като оставила родните обичаи, през време на болестта си се обърнала за помощ към християните и се допряла до одеждата на християнския свещеник.

А блажената девица, като разбрала, че това е бесовско привидение, се осенила с кръстния знак, както била научена от християните и като преклонила колене, започнала да чете деветдесетия Давидов псалом: “Който живее под покрива на Всевишния, той обитава под сянката на Всемогъщия”, до края.

Тогава дяволът изчезнал за непродължително време, а след прочитането на псалома се появил отново и с гняв казал на девицата същите думи.

Тя отново преклонила коленете си пред Бога и започнала да чете същия псалом.

Дяволът отново изчезнал за кратко време, но пак се върнал и дръзнал да каже на девицата:

- Аз съм бог, който обитава във висините и под чиято защита се намират всички; и ти трябва да се обръщаш към мен, а не към християните, които те мамят.

Светата девица, като се поклонила три пъти с молитва, започнала с усърдие да умолява Христа Бога да открие истината и да прогони от нея всяка прелест.

И в същия час с Божията сила изкусителят бил прогонен от светицата; но в ума , като следа от бесовското изкушение, останало съмнение. Като разбрала, че това съмнение е било от бесовското привидение, Сира с топло сърце се обърнала към Бога, каейки се със сълзи и изповядвайки пред Него своята немощ.

На следващата нощ светицата била утешена от Бога в сънно видение, предсказващо нейното мъченичество.

Сторило се, че стои на някакво високо място, по-високо от свещениците, и държи в ръцете си свети потир, напълнен с Христова кръв; тя показала този потир на народа, при което двама дякони кадели, стоейки от едната и от другата страна. Това видение означавало, че на светицата ѝ предстои да изпие чашата на страданието заради Христовото име в присъствието на народа, който ще гледа зрелището; високото място, на което стояла, означавало високата чест на мъченичеството, превъзхождаща честта на всички останали чинове на светиите; а каденето било знак за това, че страданието ѝ е приятно на Бога като жертва и тамян и че с това страдание цялата Христова Църква ще заблагоухае.

След това видение светицата започнала да води строг подвижнически живот в Бога. И скоро нейните братя и сродници узнали, че тя се е привързала към християнската вяра: защото виждали, че тя и тялом се променила, и лицето станало бледно от въздържание и пост, почти с никого не разговаряла, но се затваряла в стаята си и пребъдвала в мълчание, престанала да принася жертви на боговете и изоставила службите, които обичайно се извършвали при езичниците. Виждайки това, те се натъжили и започнали да молят мащехата ѝ да уговори девицата да остави този начин на живот и да не отстъпва от служението на отеческите богове, за да не опозори рода им и да не навлече царския гняв върху целия им дом. А мащехата, подучена от този, който в древността, като приел образ на змия, прелъстил Ева в рая*** отишла насаме при тази блажена девица и с радостно и весело лице започнала да говори за себе си, че и тя изповядва същата християнска вяра, но тайно я спазва и служи на Христа. Мащехата я посъветвала тайно да не отстъпва от Христа, а явно да извършва обичайно жреческо служение на идолите,

така че всички, като видят, че служи на боговете, да престанат да я подозират в принадлежност към християнството.

*** *Т.е. дявола*

- Като постъпиш така - говорела прелъстителката, - ти и Христа няма да разгневиш (защото Той се задоволява и с това, ако някой Му служи тайно) и баща си и братята си няма да раздразниш, и ще избегнеш лютите мъки, които неминуемо ще те постигнат, ако не послушаш съвета ми. Помисли си, как ти, младата девица, немощна телом, ще изтърпиш побоища, рани, разкъсване на плътта, горене с огън и другите мъки; нима не се опасяваш от това, че като не понесеш страданията, ти против волята си ще се отречеш от Христа? Тогава ще направиш голям и непростим грях. Много по-добре за теб е да служиш на Христа тайно, а явно престорено да показваш, че уж служиш на боговете. Това няма да ти бъде вменено в грях.

Това и много друго, подобно на него, говорела ежедневно мащехата на девицата Сира и склонила сърцето ѝ към съвета си: защото “**лоши беседи развалят добрите нрави**” казва Писанието.

Но Господ не позволил на рабинята Си да потъне в тази съблазън, като в бездна, но отново я подкрепил с нови откровения.

Оттогава изминали четири месеца; настъпил Великият пост и светата девица пожелала да се подвизава тайно в пост и молитва. Когато светицата започнала да пости, видяла (в сънно видение) братята си затънали в гной и тиня, видяла също и баща си, лежащ на някакъв кален одър; а като погледнала на другата страна, видяла чертог и високо и прекрасно ложе, блестящо с чудна светлина; видяла също и много светли лица, приканващи я да влезе в чертога.

След това видение тя се събудила и рано сутринта се отправила към християнския храм. Като дошла при епископ Иоан, тя му разказала подробно всичко за себе си, как се изцерила от болестта си с допира до одеждата на иерея, какви видения имала от Господа и започнала да умолява епископа да я сподоби със свето кръщение.

Епископът, като чул всичко, разказано му от девицата, се възрадвал духом за нея, разбирайки, че тя е призована от Бога към спасение. Но като имал предвид тогавашното сурово време, не я сподобил с кръщение, тъй като знаел, че тя произхожда от твърде знатен род и има много уважаван (от езичниците) баща; знаел също и за непримиримата ненавист, която всички влъхви изпитвали към верните; той се боял да не раздразни езичниците, за да не би, като изпаднат в ярост от кръщението на тази девица, да уговорят царя да повдигне гонение срещу Христовата Църква и бидейки жестоки като вълци, да разпръснат Христовите духовни овце с яростта си. Освен това епископът се опасявал и за девицата, боейки се да не би тя, като се изплаши от гнева на родителите и като се уплаши от мъченията, да се отрече от Христа и да не би чрез това да бъде поругана благодатта на светото кръщение. Затова епископът посъветвал блажената девица първоначално да изповяда Христа пред своя баща, пред братята, сродниците и всичките си домашни. Ако се окаже, че е в състояние да изтърпи страданията, които биха могли да ѝ причинят сродниците, тя би могла да остане непоколебима докрай в изповядването на Христовото име; и тогава ще бъде удостоена със свето кръщение. Като дал такъв съвет на девицата, епископът я отпратил с мир.

Девицата си тръгнала от епископа твърде опечалена, тъй като желанието ѝ не било изпълнено; тя се смущавала в мислите си, защото се намирала между любовта и страха - горяла от любов към Христа, но в същото време се бояла от

мъченията; затова, поради страха си, тя си замълчала.

След известно време светата девица отново имала сънно видение; тя видяла един Божий ангел, който държал в ръцете си желязна пръчка и я ударил с тази пръчка; при това ангелът я попитал:

- Къде е твоето обещание? Нали ти обеща вярно да служиш на истинския Бог и заради Неговото свято име крепко да стоиш против нечестивите.

Като се пробудила от съня и от видението, девицата изпаднала в голям ужас.

Когато настъпило утрото, тя била повикана при мащехата си. Мащехата заповядала да извърши утринното жертвено служение на боговете според обичая. Вече горейки от ревност по Христа Бога, Сира възнамерявала явно да изповяда Христовото име и пред всички да се отрече от магьосничеството и от идолослужението; но в този момент престорено показала послушание към майка си и като взела оръдията на жреческото служение според дяволския чин, съгласно преданията на Зороастър, се приближила към жертвеника; но в този миг видяла себе си осияна от някаква божествена светлина. Като се укрепила в сърцето си и изгонила страха от душата си, светицата пред очите на всички счупила тези жречески оръдия, изплюла се в огъня (който персите почитат като божество), угасила го, разрушила олтара и високо възкликнала:

- Аз съм християнка! Отхвърлям служението на идолите, порицавам всички скверни магически бесовски дела, потъпквам лъжливите богове и нечестивите олтари, а вярвам в Единия истински християнски Бог и отивам в християнския храм.

Братята заедно с мащехата, а също и всички, които били в дома и чули всичко казано от девицата, я хванали, задържали я и я заключили в стаята ѝ, за да не излиза оттам; после поставили стражи да охраняват девицата (баща ѝ тогава не бил вкъщи). А блажената започнала да ги моли да извикат баща ѝ, за да изповяда и пред него Христовото име, макар и да бъде предадена от него на мъчения; защото тя не желае повече да крие вярата си в Христа, а желаела да я покаже явно на всички, като не се страхувала от никакви мъчения.

Междувременно при девицата дошли нейни сродници и познати и започнали със сълзи да я увещават да остави тези неща и да не опечалява баща си и братята си, да не безчести своя род и да не се предава доброволно на люти мъчения; но светицата не желаела дори и да чуе такива лукави съвети.

Когато дошъл баща и видял, че неговият магически огън, който той почитал за бог, бил изгасен, олтарът преобърнат и оръдията на жреческото служение счупени, когато чул, че дъщеря му Сира открито прославила Христовото име, той се изпълнил с огромна ярост и като я хванал, започнал да я бие безмилостно с ръцете си и я бил дотогава, докато сам не изнемогнал. После започнал със сълзи да я увещава и да я ласкае, говорейки с нея милостиво и дружелюбно, но нямал никакъв успех. Въпреки че след това я предал на множество мъчения, оковал я във вериги, затворил я на тъмно място, мъчел я с глад и жажда, и нанасял множество побои, а понякога или сам, или чрез сродниците си ласкаво я умолявал да се обърне към отеческите богове и към жреческото служение, истинската Христова рабиня оставала твърда като диамант и била непоколебима като стълб в изповядването на пресвятото име на нашия Господ Иисус Христос.

Когато баща ѝ се убедил в непоколебимата привързаност на Сира към християнската вяра, а също и в това, че по никакъв

начин не било възможно да отвърне девицата от Христа, той отишъл и разказал всичко на Мавиптис, който бил началник на влъхвите. А Мавиптис, като събрал всички жреци и влъхви от съседните градове, седнал важно в храма на техния бог - огъня и заповядал да представят пред съдилището му Христовата девица. Там се събрал много народ; насред народа имало и немалко християни, дошли да видят подвига на девицата Сира, защото на всички вече били известни нейното обръщане и нейните страдания, причинени от баща ѝ.

Мавиптис започнал да разпитва девицата, защо е отхвърлила отеческите богове и отеческите предания и е приела друга вяра. Девицата отговорила така:

- Нито един човек, който има здрав разум, няма да се уподоби на неразумните животни, вървящи след родилите ги, неизвестно накъде, но ще тръгне по този път, който намери за най-добър; нито един разсъдлив човек няма да тръгне след своите отци и праотци, увличащи го в заблудата си към гибел. Подобно на това и аз, като видях, че християнската вяра е несравнено по-добра от отеческото безчестие, избрах по-доброто и отхвърлих по-лошото.

Мавиптис казал с гняв:

- Много мъчения те очакват, девойко, ако не ни послушаш.

Сира, като поставила ръката си върху шията си, с голямо дръзновение казала:

- Отсечи я! Това е в твоята власт, казвам ти веднъж завинаги.

След това Мавиптис задавал още много въпроси, но тя нищо не му отговаряла, а си казвала Давидовите псалми, които езичниците не разбирали.

Накрая Мавиптис попитал околните:

- Какво говори тя?

Но никой не можел да отговори. И само един от присъстващите езичници казал:

- Тя чете християнски молитви.

Мавиптис веднага заповядал да повикат християнския епископ, за да узнае християнски ли са думите, които изричала девицата.

Епископът изпаднал в голям страх, боейки се от властта на влъхвите. Мъчениците го погледнала. Като забелязала, че той се страхува, девицата силно му казала:

- Не бой се, отче, но си спомни словата на Писанието: “ще говоря за Твоите откровения пред царете, и няма да се посрамя”. И още: “не бойте се от ония, които убиват тялото, а душата не могат да убият”.

Когато епископът бил запитан за думите, казани от девицата, той потвърдил, че това действително били християнски слова.

Мавиптис, като се разгневил срещу девицата, заповядал да я бият по устата. След това ту говорел с ласкателства, ту я заплашвал с мъчения, но нямал никакъв успех и бил посрамен пред християните, които присъствали там и наблюдавали всичко, което ставало.

После Мавиптис заповядал да държат известно време девицата в дома на баща ѝ, не желаейки засега да известява царя за девицата, за да не обезчести знатния род; при това той дал съвет на баща по-скоро с ласки, отколкото със заплахи, да я убеди да отстъпи от християнството. И мъчениците се върнала у дома, радвайки се и славейки Бога за това, че се сподобила да пострада заради Христовото име пред княза,

съдиите и целия народ.

През времето, когато девицата била в дома на баща си, Господ я утешил и укрепил с нови откровения; защото тя често виждала ангели, които я учели как да отговаря на нечестивите съдии. Понякога се явявали Моисей, Илия, апостол Петър и други светии, както се разказва за това в по-пространната повест за страданията на света девица Сира****.

**** *Това е по-пространно житие не е достигнало до нас.*

Междувременно бащата на девицата всячески се стараел да я отвърне от Христа, но не можал да победи твърдостта и затова отново известил Мавиптис и цялото събрание на влъхвите за упорството.

По това време в града случайно пристигнал един велможа на име Дар, който бил член на върховния съвет при царя. Двамата велможи, Дар и Мавиптис, били заедно, когато им се наложило да изслушат бащата на девицата, който се оплакал от дъщеря си и наклеветил християните, че уж се вдигнали на бунт срещу него и искали да го убият с камъни.

Велможата Дар изпратил при девицата няколко знатни мъже, като им наредил да попитат светицата защо е оставила магическата мъдрост и служението на жрица и се е отклонила към християнската вяра. Дар заповядал на пратениците да убеждават девицата с ласкави думи, обещавайки ѝ царски дарове; а ако не ги послуша, им заповядал да кажат, че я очакват люти мъчения.

Когато пратениците отишли при нея и започнали да я разпитват, говорейки ласкаво и любезно, девицата отговорила:

- Аз исках сама да отида при този, който ви е изпратил, за да му разкажа за моята вяра в Христа; но щом като вие дойдохте при мен, тогава слушайте: приех християнската вяра, защото

разбрах нейната истинност и правота, тъй като тази вяра признава Единия всесилен и безсмъртен Бог за Творец на всичко; а вашето магьосничество и служение на идолите презрях, защото вие признавате много богове, но тези богове са бездушни и нищожни. Кажете на този, който ви е пратил: гледай да не измениш на обещанието си, но наистина ме предай на мъчения така, както си обещал, защото аз съм готова да пострадам и дори да умра за Христос, моя Бог.

Като чул този отговор на девицата, велможата Дар се преизпълнил с гняв и заповядал да я затворят; след това, като оковали ръцете и нозете с железни вериги, я затворили в тясно и мрачно помещение и не ѝ давали нито хляб, нито вода.

Светицата престояла в тъмничния затвор три дни и три нощи, като не била в състояние да се помръдне, поради тежките железни вериги и поради теснотата на помещението.

След три дни светицата била изведена от затвора. Тогава езичниците я попитали стига ли това наказание и не желае ли да се обърне към изповядването на отеческите богове и към признаване на отеческите закони.

Девицата останала непреклонна в Христовата вяра.

Тогава езичниците отново произвели съд над нея и постановили да бъде хвърлена в един дълбок, тъмен и смраден ров, като я завържат с много тежки железни вериги. Когато слагали веригите, искали да ги закрепят с гвоздеи, но те не влизали в приготвените за тях места; били повикани ковачи, но нямали никакъв успех. Мъчениците направила кръстен знак над гвоздеите и веригите и в същия миг гвоздеите сами се разположили на местата си. Но Христовите врагове, заслепени от злоба, не разбрали чудесната сила на светия кръст и безмилостно оковали светицата, навеждайки главата към нозете; после я хвърлили в рова.

Христос Господ, Който не оставя тези, които Го обичат, веднага изпратил утешение на рабинята Си, намираща се в рова; защото там я озарила небесна светлина, железните окови сами се разхлабили и паднали, смрадта се превърнала в благоухание; мъчениците пребивавала в рова като в чертог, радвайки се и прославяйки Бога.

В същото време християните, живеещи в града, като се събрали със своя епископ в храма, започнали да се молят Бог да помогне на мъчениците Сира доблестно да завърши подвига си.

И мъчениците престояла петнадесет дни в този ров, никой не мислел, че тя може да остане жива поради голямата смрад и глада, а също и поради тежестта на оковите върху нея.

Между това от много време не бил валял дъжд и настъпила суша; народът говорел, че Божият гняв наказва всички със суша и с глад заради невинните страдания на девицата Сира.

След петнадесет дни нечестивите съдии узнали, че девицата Сира е жива в рова и че се е освободила от оковите. Всички изпаднали в голямо изумление. Отново преместили светицата от рова в градския затвор.

Щом тя била извадена от рова, в същия миг от небето се излял проливен дъжд, който добре напоил земята; и хората си казали, че Бог изпратил този дъжд заради девицата Сира, извадена от рова.

Господ дал на рабинята Си и дар на чудотворство, така че тя можела да изцерява болести и да изгонва бесове; мнозина идвали при намиращата се в затвора светица, желаейки да получат изцеление от нея; и всички, които се допирали до дрехата или само до оковите, получавали изцеление от недъзите си; а бесовете не можели да търпят приближаването

до нея.

След известно време настъпил празник в чест на светите мъченици, пострадали по-рано в Персия; този празник се извършвал само един път в годината в храм, намиращ се извън града; мъчениците пожелала да присъства на това всенародно празнуване и на всенощното пение; и един боголюбив християнин дал злато на стражите и се застъпил пред тях за мъчениците, за да я пуснат от затвора, обещавайки да я върне в тъмницата на утрото на следващия ден.

Светицата била пусната от затвора; тя сменила връхната си дреха, за да не я познаят езичниците; като дошла в храма, застанала в ъгъла на притвора и слушала църковното пение.

Случайно в това празнично събрание се оказала една бесновата жена; щом се доближила до света Сира, намиращият се в жената бяс извикал силно, казвайки, че мъчениците Сира е дошла в храма и може да го изгони. И когато всички, които били там, започнали я да търсят из храма, тя веднага си тръгнала и отишла в тъмницата.

Бесовете така се бояли от нея, че дори не можели да я приближат.

В една от следващите нощи светата девица отново била пусната от затвора под гаранция след подкупване на стражата; тогава тя отишла при епископа и приела от него свето кръщение в един храм, който се намирал в града.

След всичко това Мавиптис и другите съдии и влъхви, които били с него, решили да изпратят мъчениците при царя, тъй като по никакъв начин не успели да я отвърнат от изповядването на християнската вяра. Изпращайки девицата при царя, съдиите, съгласно своя обичай, поставили печат на шията, за да не бъде представена някоя друга жена вместо

нея; този печат бил такъв, че не можел по никакъв начин да бъде свален от шията, освен заедно с главата.

Като взели светицата, войниците я отвели в град Алиак, тъй като по това време царят се намирал там; войниците я предали на началника на града заедно с писмено съобщение за вината и за това, от какъв род е и какви мъчения е изтърпяла.

Началникът на града (епархът) отначало започнал да увещава светицата с ласкави думи, а след това я заплашил с мъки, уговаряйки я да се обърне към предишните си вяра и дела (тоест към езическата вяра и езическия живот); но като видял, че тя не го послушала, заповядал да свалят от нея дрехите, да я облекат в една жалка дрипа и да я предадат на иудеите, знаейки, че те били врагове на християните.

Иудеите, като взели свързаната с железни окови светица, я затворили в едно тясно помещение, а за храна ѝ давали съвсем мъничко парче ечемичен хляб, колкото да не умре от глад; при това всеки ден я укорявали с хулни думи, хулели също и Христос, казвайки:

- Къде е разказваната от теб басня, че веригите сами падат от теб, от шията, ръцете и нозете ти? Да видим сега как ще паднат веригите!

Веднъж, когато се подигравали с такива думи на светицата, тя, повдигайки очите си към небето, въздъхнала и в дълбочината на сърцето си се помолила на Господа; и в същия час пред очите им веригите паднали и от шията, от ръцете, и от нозете, така че иудеите много се удивили.

Светицата престояла единадесет дни при тях, после епархът отново наредил да я заведат при началника на влъхвите, който ходил при царя и му разказал всичко, което му било известно за девицата.

Началникът на влъхвите, като заповядал да представят девицата пред него, я запитал:

- Заради какво отхвърли нашата вяра? Та нали и царят, и князете я пазят с чест; вярата ни се е разпространила навсякъде и владее над всички, и обогатява тези, които я пазят; и защо си се присъединила към християните - хора безчестни, бедни, презирани и ненавиждани от всички?

Девицата отвърнала с дръзновение:

- Къде са днес венците на вашите починали царе? Къде е славата на князете? Всичко това е загинало; царете и князете, подобно на трева, са разцъфвали за непродължително време, но после са увяхвали и са наследили вечната смърт, тъй като не са познали истинския Бог, Твореца на всичко, и не са почели Владиката на живота и смъртта, но са се покланяли на творението като на божество, почитайки огъня, водата, слънцето, луната и звездите. А християните, заради страданията, които претърпяват от вас през настоящия живот, ще получат вечен живот; и заради временното безчестие ще наследят небесна слава.

Началникът на влъхвите изпаднал в ярост от тези думи на девицата. После започнал подробно да я разпитва къде е била по-рано. Като узнал колко големи мъчения е изтърпяла, а като узнал също и за тежкия престой в тъмничния затвор, като чул също и за това, че светицата се намирала под наблюдението на иудеите, той наредил отново да я предадат на иудеите и им заповядал щателно да наблюдават никой от християните да не ходи при девицата.

Като взели светицата, иудеите започнали без милосърдие да я мъчат, изтезавайки я с различни мъки в продължение на три дни.

Когато един царски сановник, комуто било възложено да наблюдава всички тъмници и всички затворници, чул за мъченицата, той я взел от иудеите и я настанил в своята тъмница. Този мъж постъпил така с цел печалба, тъй като християните имали обичай да си купуват със злато и сребро от тъмничните стражи правото на влизане в затвора, за да посещават затворниците, страдащи заради Христовото име.

В това време, докато мъченицата се намирала в затвора, някои християни, като получили срещу пари правото да влязат в тъмницата, дошли при светата девица Сира, за да я навестят. Като видели, че тя била здраво свързана с железни окови и лежала на голата земя, те донесли и приготвили постелка, за да облекчат, макар и мъничко, големите мъки. Но един от тъмничните стражи, като дошъл при мъченицата, я изхвърлил от постелката и причинил силна болка, поради тежестта на сложените върху мъченицата окови. И в същия миг тези железни вериги се разтворили от само себе си и паднали от мъченицата, така че всички, които били там, много се изумили от станалото.

В онези дни царят пожелал да отиде в друг град, наречен Ресанкусадон; с него тръгнали и всички персийски велможи, а също и началникът на влъхвите. След тях била поведена в окови и светата мъченица Сира, а също и всички останали затворници; в продължение на целия път светата мъченица се молела на Господа, пеейки Давидови псалми. Войниците, които водели светицата, много пъти я предупреждавали да млъкне; поради тази причина сложили още по-тежки окови; но тя не преставала да възпява Бога и да му благодари.

Когато стигнали до едно място, наричано Карс, началникът на влъхвите заедно с другите съдии заповядал да изправят светицата на разпит и я попитал:

- Ти имаше напълно достатъчно време за размисъл. Кажи ни

какво избираш: съгласна ли си да се върнеш към първоначалното служение на боговете и да останеш между живите, или желаеш да умреш в християнството?

Светицата отвърнала:

- Какво друго бих могла да избера освен това, което вече съм избрала веднъж завинаги? Нали много пъти съм казвала, че съм християнка, рабиня на моя Господ Иисус Христос. Него обичам, на Него служа и за Него искам да умра.

Началникът на влъхвите казал:

- Кажи ни думите на магическата мъдрост, на които ти първоначално си била обучена.

А светицата започнала високо да изрича молитвени слова към Бога от Давидовите псалми.

Началникът на влъхвите много се разгневил и заповядал да разкъсат дрехите и да я изправят пред него съблечена за разпит; после попитал:

- Нима сега не чувстваш никакъв срам?

Светицата отговорила:

- За какво да се срамувам? Не съм крадла, не съм блудница; не съм сторила никакво зло никому. И макар, че ме лишихте от външните ми дрехи, на небето аз имам пресветло, нетленно и вечно облекло, което е приготвил за мен моят Господ, заради Когото съм разголена сега.

Докато светицата изричала тези думи, князът на хузаинската страна, седнал важно заедно с мага, казал:

- Тя е бесновата.

Но светицата отвърнала:

- Не аз съм бесновата, а ти си бесноват, защото служиш на бесовете; ако желаеш, аз ще направя кръстен знак върху твоето чело, тогава бесът ще излезе от теб и душевните ти очи ще се просветят така, че ще познаеш истината.

Тогава всички, които били там, гръмогласно извикали:

- Тя заслужава смърт, защото хули боговете ни, унижава царя и говори дързости на князете.

Тогава съдиите я осъдили на смърт и отново поставили печат на шията, за да не би, поради нечия хитрост, да бъде умъртвена друга жена вместо нея. Вече възнамеравяли в същия ден да я отведат за екзекуция. Но някои от съдиите посъветвали да се отложи смъртта за непродължително време, казвайки, че не трябва да я умъртвяват на това място, тъй като има много християни и може да се повдигне метеж и ропот заради смъртта. Поради тази причина екзекуцията на Христовата мъченица била отложена и съдиите отново предали светицата на старшия пазител на тъмниците; като приел мъченицата, той заповядал да я държат и да я затворят в едно помещение с други затворници.

След това царят се отправил към град Ветармаис и се установил там за известно време. Там била доведена и светата мъченица и била затворена в тъмница. В тъмницата тя се разболяла тежко, така че вече очаквала смъртта си,; тогава мъченицата започнала да се моли със сълзи на Господа, умолявайки Го да не дава да умре тук, но да я удостои с мъченически венец и с кончина сред страдания. Бог чул молитвата на Своята рабиня и дарувал здраве.

Един от тъмничните стражи, възбуждан от дявола към плътски грях, започнал да моли началника си да му разреши да извърши блудодействено поругание над затворничката.

След като получил разрешение от началника на стражите, езичникът пристъпил към Христовата невеста, горейки от нечиста похот. Но Господ, Който пазел Своята рабиня, невидимо поразил очите, ушите и езика на този пазач, така че той станал сляп, глух иням и като паднал на земята, започнал да издава неистови вопли.

Началникът на стражите, като видял всичко това, вместо да се ужаси, да познае Божията сила и да накаже този страж за дързостта му, сам замислил да извърши беззаконие, горейки от страст към светата девица.

Светицата му казала:

- Аз съм сгодена за небесния Цар и Той няма да допусне да оскверният Неговата девица и невеста.

Но началникът на стражите не я послушал. А когато пожелал безсрамно да се приближи до девицата, в същия миг ангел Божий го поразил и той паднал на земята като мъртъв. Слугите дошли и го изнесли оттам; той не дошъл скоро на себе си, но и след такова Божие наказание робът на сатаната останал непоправим. Като се преизпълнил с ярост, той замислил веднага да погуби мъченицата, тъй като му било заповядано да я предаде на каквато и да е смърт. Този нечестивец не пожелал да умъртви светицата с меч, но намислил да я удуши с въже. Като повикал един ковач, той му заповядал да свали железните окови от нея.

А светата девица казала на началника на стражите:

- Тук ковач не е нужен.

Като изрекла тези думи, тя сама свалила оковите от шията, ръцете и нозете си. И всички, които видели това, се удивили, но не познали силата Божия.

Тогава началникът на тъмничните стражи заповядал отново да вържат ръцете на Христовата мъченица, за да не окаже съпротива по време на екзекуцията. Но мъчениците отново му казала:

- Остави суетните си съвети, защото аз сама, по собствена воля, ще се предам на смърт за моя Бог, така че дори няма и да се помръдна.

Тогава нечестивите увили шията на мъчениците с въже и започнали да затягат примката. Когато светицата била близо до смъртта, те разхлабили малко въжето и казали:

- Ако се отречеш от християнската вяра, ще те оставим между живите.

Но мъчениците им отвърнала:

- Правете това, което ви е заповядано.

Те отново започнали да я душат, но пак разхлабили въжето и попитали:

- Не желаеш ли да се отречеш от Христа, за да останеш между живите?

Но светата мъченица, желаейки да умре за Христа, отново им наредила да правят това, което им било заповядано. Тогава мъчителите със сила стегнали въжето от двете страни, докато не я умъртвили.

Така загинала света мъченица Сира, като пострадала за Христа, своя Господ.

Мъчителите решили да не предават на погребение честното тяло, а да го дадат да бъде изядено от кучетата. Затова те го взели от тъмницата, отнесли го в една къща, събрали множество кучета и като заключили вратите, хвърлили тялото

на кучетата, за да го изядат. Но те не се докоснали до него и през нощта езичниците изхвърлили тялото от тази къща. Християните от града, като узнали за страдалческата кончина на Христовата мъченица, внимателно наблюдавали какво ще направят мъчителите. Когато тялото на Христовата мъченица било изхвърлено, те го взели и го погребали с чест, славейки Отца и Сина, и Светия Дух, Единия Бог в Троица, на Когото и от нас се отдава чест и слава сега, винаги и в безкрайните векове. Амин.

В памет на свети свещеномъченик Евтихий (I в.)

Свети Евтихий. Фрагмент от стара минейна икона от Русия

Свети Евтихий произхождал от град Севастопол. (В древността били известни няколко града, носещи името Севастопол, или Севастия; кой от тях се има предвид в дадения случай, не е известно. Бел.ред.)

Като чул благовестието за името Христово, той оставил родителите и приятелите си и дошъл при любимия ученик и апостол Йоан Богослов. Като го следвал навсякъде и подражавал на житието му, свети Евтихий се поучавал от него на божествена премъдрост и черпел от него, като от извор, Божия благодат. Като се преизпълнил с апостолска ревност, свети Евтихий ревностно изкоренявал бесовската прелест. Срещайки свети апостол Павел, Евтихий станал негов спътник и много се потрудил заедно с него, проповядвайки Евангелието и понасяйки мъжествено всички злочестини; ето защо свети Евтихий е считан за ученик и на евангелист Йоан Богослов, и на свети апостол Павел.

Свети Евтихий е причислен също и към числото на малките апостоли и се нарича апостол, въпреки че не влиза в числото на седемдесетте; той е удостоен с това име, защото се потрудил с най-старшите апостоли, благовестейки името на нашия Господ Иисус Христос, а също и защото бил поставен от тях за епископ за служение на словото и за принасяне на безкръвната жертва, и накрая, защото обиколил много страни с проповед за Христовото име не само с другите апостоли, но и сам. Впрочем, той не проповядвал сам Евангелието, тъй като винаги имал за свой спътник ангел Божий, който го подкрепял и му предсказвал всичко, което щяло да се случи с него. Този Христов апостол навсякъде понасял с търпение и затварянето в тъмници, и побоищата, страдайки мъжествено за своя Господ.

Веднъж, когато свети Евтихий бил затворен в тъмница и

измъчван дълго време от глад, Бог му изпратил хляб от небето; този хляб бил донесен от невидима ръка; като изял хляба, Христовият апостол дотолкова се укрепил, че счел за нищожни всички мъчения, на които го предавали.

Друг път, когато бил окачен гол на едно дърво за мъчения и бил разкъсван с железни остриета, заедно с кръвта от чистото му тяло изтекло и благовонно миро и изпълнило въздуха с благоухание.

След това, когато хвърлили светия апостол в буен огън, внезапно се чул гръм от небето, излял се проливен дъжд с град и загасил огъня, а светецът останал жив и невредим и прославил Господа.

Светецът бил хвърлен на зверовете, за да го разкъсат, но щом го видели, те станали кротки като овце. Но най-чудно било това, че лъвът, пуснат срещу него, проговорил с човешки глас, прославил величието на нашия Господ и Спасител Иисус Христос и много изумил и дори довел в ужас всички, които наблюдавали зрелището.

Но какво чудно има в това? Нима Този, Който в древността могъл да отвори устата на Валаамовата ослица (виж Числ. 22:28-31), не би могъл и сега да отвори устата на лъва, за да проговори на човешки език, за изобличение и посрамване на нечестивите и за прослава на всемогъщата Си сила? Един и Същ Господ присъствал и чудотворил и тук, и там.

* Валаам, син Веоров, бил пророк от град Петор, при река Ефрат, близо до Харан, в Месопотамия. За него се носела мълва, че когото той благослови, ще бъде благословен, и когото прокълне, ще бъде проклет (Числ. 22:6.) Когато израилтяните, след като победили аморейските царе, тръгнали по-нататък и спрели в

Моавската равнина, при Иордан, срещу Иерихон, моавитският цар Валак и мадиамските старейшини, изплашени от победите на израилтяните, се съгласили да повикат при себе си Валаам, за да прокълне израилтяните. Три пъти Валак определял място за това на различни височини (езически капища) и три пъти вразуменият от Бога Валаам вместо проклятия произнасял благословения, които завършил със славно пророчество за Месия. Ослицата на Валаам му попречила да тръгне и да извърши лошо дело - проклятие на израилтяните, а когато той почнал да я бие, принуждавайки я да тръгне, тя му продумала с човешки глас. Това събитие се има предвид в житието (ср. Числ. 22, 23.). Бел.ред.

За края на подвига на светия апостол е известно, че той бил доведен вързан от Ефес в родния си град Севастопол и там загинал. Службата, написана за него в Минея, споменава за начина на смъртта му: с меч била отсечена неговата честна глава, която Бог увенчал с благолепния венец на победата.*

* Свети апостол Евтихий загинал в края на I или в началото на II век. Бел.ред.

Тропарь священномученика Евтиха (Евтихия)

глас 4

И нравом причастник,/ и престолом наместник апостолом быв,/ деяние обрел еси, богодохновенне,/ в видения восход,/ сего ради, слово истины исправляя,/ и веры ради пострадал еси даже до крове,/ священномучениче Евтихе,/ моли Христа Бога// спастися душам нашим.

Кондак, глас 3:

Апостолов сопрестольник, и святителей красота быв Евтихе, мученически прославился еси, просиял еси яко солнце, всех просвещая, и разорил еси безбожия нощь глубокую. Сего ради тя почитаем, яко божественнаго воистинну священнотаинника Христова.

В памет на свети мъченик Татион († 305 г.)

Този свети мъченик бил родом от Мантиней, който се намирал в Клавдиополска митрополия, Гонориадска епархия.*

* Мантиней и Клавдиопол се намирали в Гонориадската област на северозападната малоазиатска римска провинция Витиния. Митрополии при гърците били наричани главните градове на провинциите, а епархии - градовете на провинциалните области. В административно отношение Мантиней се намирал под властта на Клавдиополския управител и Гонориадския епарх. Бел.ред.

Хванат от езичниците за това, че вярвал в Христа, той бил заведен в град Клавдиопол* при управителя на града Урбан и на разпита се обявил за християнин, за което и бил затворен в тъмница.

* Град Клавдиопол, който по-рано носел името Витиния, се намирал в малоазиатската област Витиния, близо до горното течение на река Билей. Бел.ред.

След това той бил подложен на повторен разпит и тъй като неизменно пребивавал в Христовата вяра, първо го пребили от бой с тояги, а после започнали да стържат тялото му с железни предмети, след което отново го били и започнали да

го влачат из града.

Като стигнали до градските врати, светият мъченик се оградил с кръстния знак и в това време чул глас свише, който му благовестил радостно бъдеще, след което предал духа си на Господа.*

* Тъй като мъчител на свети Татион бил префектът Урбан, мъченическата му кончина е настъпила през времето на Диоклетиан, а именно - през 305 г. В своя месецослов император Василий го нарича Татиан. Бел.ред.

В същия ден се чества паметта на свети Георги Лимнеот, изповедник, подвизавал се при императора иконоборец Лъв III Исаврянин (717-741).

ЧЕТИ-МИНЕИТЕ

Преподобный Георгий Лимниот (Озерник)

(† ок. 716 г.)

Преподобный Георгий Лимниот жил в VIII в. и был иноком Олимпийской обители близ Константинополя. Пострадал за почитание икон при императоре иконоборце Льве Исавре (716–741). Ему опалили голову и отрезали нос. Скончался преподобный Георгий около 716 г.

{{_LINK1_}}

---

buditeli.info © 2017